

Năm 2012 sẽ là một năm tiềm ẩn nhiều bất ổn khó đoán định đối với thế giới. Dấu hiệu tiêu đề "[The 5 big questions for 2012](#)", từ "Thời báo Tài chính" sẽ ra gần đây tổng hợp ý kiến của các chuyên gia nghiên cứu hàng đầu thế giới về 5 vấn đề lớn, đó là nghịch lý chính trị trong việc cứu vãn nền kinh tế toàn cầu, vai trò của nhà nước trong nền kinh tế, sự bất công bằng kinh tế, bất ổn xã hội và an ninh năng lượng.

Một nghịch lý sẽ làm tê liệt chính trị thế giới

Theo nhận định của nhà báo kỳ cựu Gideon Rachman, phó trách chính chuyên mục chính sách đối ngoại của tờ "Thời báo Tài chính", những nỗ lực để giải cứu nền kinh tế thế giới trong năm 2012 sẽ bị ảnh hưởng bởi một nghịch lý chính trị nguy hiểm, đó là nhu cầu hợp tác quốc tế càng lớn và càng cần thiết thì khó năng đạt được lợi càng trở nên khó khăn hơn bao giờ hết. Năm 2012 bắt đầu với việc thế giới vẫn bị phấp bóng của mọi đe dọa từ cuộc khủng hoảng kinh tế lớn nhất kể từ

năm 1945. Tuy nhiên, khi tình hình kinh tế xấu đi, những hành động đòi hỏi các nhà lãnh đạo quốc gia phải thực hiện trở nên cấp bách hơn bao giờ hết và công trở nên khó thực thi trong những hạn bao giờ hết: đó là việc tham gia vào các khoản cứu trợ lớn dành cho các quốc gia gặp khó khăn, trợ giúp cho các ngân hàng không đổ vỡ lòng dân, hợp tác một cách kiên nhẫn với các quốc gia mà phần đông dân số của mình tin rằng là các quốc gia phá sản và không trung thực. Trong năm 2012, các nhà lãnh đạo quan trọng nhất của thế giới như Obama, Sarkozy và Putin đòi hỏi phải thực hiện tất cả các việc trên - và họ sẽ thấy khó thực hiện hơn bao giờ hết. Các điều kiện của suy thoái, bất ổn và hoảng loạn đòi hỏi sự hợp tác quốc tế càng khi nào cho các công việc lớn hơn và trở nên ít khoan dung hơn.

Các áp lực chính trị từ cuộc khủng hoảng kinh tế quốc tế đã và đang ngăn cản Liên minh châu Âu (EU) có những giải pháp hiệu quả đối với các thách thức từ cuộc khủng hoảng nợ châu Âu. Trong năm 2012, tình hình khủng hoảng có thể sẽ tiếp tục trở nên tồi tệ hơn bởi một số trong số các quốc gia có tầm quan trọng nhất sẽ tiếp tục bầu cử hoặc có những thay đổi về giới lãnh đạo, khiến việc quan tâm tới vấn đề ngoại giao trở nên khó khăn hơn. Dù khi nào có các cuộc bầu cử tiếp theo tại Mỹ, Pháp và Nga - và giới lãnh đạo cao cấp của Trung Quốc sẽ có những công việc vào cuộc năm.

Những đòi hỏi lớn nhất sẽ tập trung vào quốc gia không có bầu cử. Năm 2012, công việc trong năm 2011 vừa qua, thế giới sẽ hoảng loạn về hy vọng những cung cấp vượt trội và trí tuệ để kéo khu vực đồng euro ra khỏi bờ vực đổ vỡ. Tuy nhiên, các công việc lớn trong việc tiếp tục mở rộng bao phủ lớn của. Thay vào đó, các lợi ích tập trung vào việc nỗ lực để được một hiệp ước châu Âu mới nhằm đưa ra những giải pháp hạn chế và thâm hụt ngân sách - một chính sách không liên quan tới cuộc khủng hoảng nợ trong ngắn hạn và có thể sẽ phần tác động trong dài hạn. Cách hành xử của các công việc có thể giới thích được khi được hiệu quả trong bối cảnh chính trị trong nước. Các chính sách của Thủ tướng Angela Merkel được định hình bằng mong muốn đòi chúng rằng các không nên tài trợ thêm cho các gói cứu trợ châu Âu và thay vào đó là xuất khẩu "vấn hóa và sản phẩm" của chính mình.

Thủ tướng Merkel bị các nhà lãnh đạo nước ngoài chỉ trích vì đưa cho những vấn đề chính trị trong nước quyết định cách tiếp cận của bà đối với cuộc khủng hoảng. Những nhìn ra xung quanh thế giới có thể thấy rằng tất cả các nhà lãnh đạo các nước khác cũng hành động tương tự. Các tác động chính của các thị trường châu Âu trong những tháng tới đây sẽ là Pháp - quốc gia sẽ biến rạn vỡ về cuộc bầu cử tiếp theo. Ông Nicolas Sarkozy sẽ chỉ có thể nỗ lực thúc đẩy sự thay đổi trong cuộc khủng hoảng sau ngày bầu cử cuối cùng là ngày 6/5, đồng thời phải bỏ chính mình trước các cáo buộc từ phe cánh tả và các hậu quả ông đã đi quá xa trong việc những chỉ quyết cho một nước khác thiêu kiên nhẫn. Còn về nước Mỹ thì sao? Bill Clinton đã từng tự hào rằng Mỹ là "quốc gia không thể thiêu". Những khi xét tới những công việc đầu tiên cùng của khu vực đồng euro, Mỹ sẽ hưởng phúc hơn bao giờ hết nếu như có

thực tránh dính dáng đến. Hiện không có khoản tiền nào dành cho một kế hoạch Marshall hiện đại cho châu Âu. Tất cả những thảo luận về viện trợ nước ngoài đều sôi nổi ghét cay ghét đắng trong năm bầu cử. Các cuộc họp nhậm chức của Tổng thống Barack Obama trong năm 2012 là các nước châu Âu đoàn kết cùng hành động và tránh kéo theo giới vào suy thoái trầm trọng khi cử tri Mỹ bỏ phiếu vào tháng 11/2012.

Với nước Mỹ đang tập trung vào các vấn đề trong nước, một số lãnh đạo số hàng đầu tại Trung Quốc đã tìm nguồn tiền và số lãnh đạo. Điều này đã xảy ra trong năm 2011 khi các quan chức châu Âu kết thúc hội nghị thường niên EU bằng cách kêu gọi Bắc Kinh mua thêm nợ của châu Âu - một nỗ lực không thành công và đáng tiếc. Tuy nhiên, giới lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc sẽ dành phần lớn thời gian của năm 2012 để tranh giành vị trí của mình. Trong khi các nhân vật chớp bu đang nhô đầu đã rõ ràng, gồm Chủ tịch và Thủ tướng mới dự kiến là Tập Cận Bình và Lý Khắc Cường, các vị trí khác tập hợp hơn vấn đề còn để cho mọi người. Số áp lực Trung Quốc tập trung vào các vấn đề nội bộ sẽ được nhận mệnh bằng nội lo ngại ngày càng gia tăng về bất ổn kinh tế và chính trị trong nước.

Giới lãnh đạo Trung Quốc rõ ràng cảnh tỉnh trước "Mùa Xuân Ảp". Các cuộc biểu tình mới đây ở Mãtxcova phần đại diện cuộc bầu cử công tố ra những quan ngại tại Bắc Kinh. Trong khi đó, công vấn đề còn những lo ngại về lạm phát, bong bóng giá cả nhà đất và bất ổn xã hội ngày càng lớn tại các trung tâm sản xuất ở Trung Quốc. Điều đó có thể có nghĩa là quá trình chuyển đổi giới lãnh đạo tại Trung Quốc sẽ sôi động và cảnh tranh giành quyền lực hơn nhiều người dự đoán. Những điều đó cũng có nghĩa là Trung Quốc chỉ còn ít tham vọng đóng góp cho sự hợp tác quốc tế.

Trong năm 2012, chúng ta chỉ có thể "ngắm nhìn" nền chính trị thế giới dưới góc nhìn giới trí mà các cuộc bầu cử sẽ mang lại chỉ không phải là các giới pháp cho các vấn đề toàn cầu.

Vai trò nhà nước trong nền kinh tế

Giáo sư DeAnne Julius, từng là nhà phân tích của CIA và hiện là chủ tịch danh dự của Viện Nghiên cứu các vấn đề quốc tế Chatham (Luân Đôn) cho rằng một chủ đề tranh luận lớn trong năm 2012 sẽ là vai trò của chính phủ trong nền kinh tế. Mặc dù điều này nghe giống như một vấn đề kinh tế nhưng nó thực sự là về chính trị. Không hề có một kích thích tài trợ về mặt kinh tế của chính phủ. Các cử tri sẽ phải chọn lựa hoặc là họ muốn chi tiêu công lớn và những ưu đãi hào phóng đi đôi với các mức thuế cao hơn để trợ giúp các khoản chi tiêu cho họ, hoặc là một mức chi tiêu công khiêm tốn và những ưu đãi cơ bản cùng với mức thuế thấp hơn, và các hộ gia đình sẽ phải trả nhiều hơn. Cuộc khủng hoảng tài chính đang diễn ra cung cấp bằng chứng rõ ràng rằng rằng mô hình chi tiêu công cao có được vì nền công ngày càng

cao đã thất bại. Chiếm lĩnh vận động bầu cử tại Mỹ đang định hình xung quanh vận đề này. Các ứng cử viên Cộng hòa có vẻ quy tụ tâm vọt lên bằng cách phớt lờ cách chi tiêu của chính phủ, dù là cho y tế hay sửa chữa đường sá. Các lập luận mà họ đưa ra thay đổi theo vị trí chính trị của họ. Người có quan điểm trung dung hơn tập trung vào vận đề thiêu hụt và chốt lỏng thắt lưng của các dịch vụ công. Người có quan điểm cực hữu hơn thì cho rằng thất bại phi đạo lý khi chính phủ sung công tiền thu thập của người dân thông qua hệ thống thuế. Họ cho rằng các cá nhân cần phải có quyền giới thiệu nộp của họ và chi tiêu theo nhu cầu của họ chứ không phải đưa ra quyết định chính lập các giới pháp do chính quyền đặt ra.

Về phía đảng Dân chủ, Barack Obama đang đấu tranh để duy trì chương trình cải cách y tế của mình và kéo dài chương trình hỗ trợ thất nghiệp. Tuy nhiên, ông Obama cũng tuyên bố rằng những ưu đãi như vậy chỉ có thể có được thông qua đánh thuế cao hơn đối với "các tỷ phú và các triệu phú". Một số ít các nhà kinh tế ủng hộ quan điểm đó. Quan trọng hơn, các cuộc thăm dò cho thấy công chúng rất lo ngại về nỗ lực chính phủ gia tăng và hoài nghi rằng thêm hụt ngân sách lớn hơn sẽ kích thích tăng trưởng.

Bất kể những tranh luận như trên, Mỹ vẫn có thể tránh được vận đề này thêm một thời gian nữa. Hiện vẫn có những đối tác sẵn sàng mua nợ của Mỹ tại châu Á, và nếu như năm 2012 mang lại thêm nhu cầu sức tài chính thì đồng USD có thể sẽ được hưởng lợi. Tuy nhiên, thời gian đối với châu Âu không còn dài và châu lục già phải bắt đầu xuất phát từ một vị trí tồi tệ hơn. Các loại thuế đã cao tại mức kìm hãm tăng trưởng, bởi chúng khiến cho châu Âu trở thành nơi thiêu sức cạnh tranh cho nhiều doanh nghiệp. Vận đề này ngày càng tồi tệ đối với các thành viên khu vực đồng euro, vẫn không thể đi theo chính bằng cách phá giá. Trong khi đó, chi tiêu phúc lợi và việc làm trong ngành công nghệ lại nhiều lợi ích cho các công ty và rất khó để cho các chính phủ gia chi tiền thông bằng cách cắt giảm.

Hợp đồng xã hội làm cơ sở cho dân chủ đòi hỏi phải có thỏa hiệp. Những tranh luận chính trị sẽ ngày càng trở nên đối đầu trong năm 2012. Nó sẽ là một năm mà khủng hoảng tài chính chuyển thành một loạt các cuộc khủng hoảng chính trị.

Bối cảnh đồng và kinh tế

Chuyên gia nghiên cứu cao cấp Moisés Naím thuộc Viện Carnegie Endowment (Mỹ) cho rằng bất công bằng sẽ là chủ đề chính trong năm 2012. Vận đề này luôn luôn tồn tại và sẽ không mất đi những năm nay nó sẽ là chủ đề chính trong chương trình nghị sự toàn cầu của các công ty, những người biểu tình và các chính phủ tìm kiếm chi phí giảm trong các cuộc bầu cử quan trọng của thế giới. Không có gì mới trong thực tế rằng một số người quá giàu có và quá nhiều người lại quá nghèo. Một số

nội (Liên Xô và hầu hết các quốc gia với chủ đề đức tài) bất bình đẳng đã từng được che giấu bằng dân số; tài sản nội (Mở Latinh), nó được người ta biết những lợi được dung th, và tài sản nội (chúng hơn M) thì nó được tán đồng. Năm 2011, cuộc khủng hoảng kinh tế làm cho thế giới nhìn thấy rõ hơn mức độ và phạm vi của nó. Trong năm 2012, cùng tên tài hòa bình với sự bất bình đẳng sự kết thúc và những nhu cầu, những hòa hơn xóa bỏ bất bình đẳng sự trở nên khác biệt và lan rộng hơn nhiều so với từ khi kết thúc Chiến tranh Lạnh.

Các tờ báo chúng hơn như tờ báo gần đây là "Sáu người thừa kế Walmart giàu hơn 30% dân số nghèo nhất của Mỹ" trên tờ Los Angeles Times là hình ảnh thu hút của tâm trạng mới. Việc tìm hiểu về cuộc sống và việc làm của "1%" dân số sự trở thành nội ám ảnh. Cùng với sự dung th mới tìm thấy cho bất bình đẳng, chúng ta cũng sự chúng kiến những nỗ lực thông tin xuyên nhóm giới thích rằng không phải tất cả các hình thức bất bình đẳng đều là xấu. Jamie Dimon, Giám đốc điều hành của JPMorgan Chase, nói: "Hành động như thế tốt cả những người đã thành công đều xấu và tất cả những người giàu có đều xấu - Tôi không thể hiểu được điều đó". Phía sau sự phức tạp trong câu nói của ông Jamie Dimon là giới định rằng sự giàu có thông tin có được từ sự cách tân, tài năng và sự chêm ch, được xã hội biểu dương.

Những như chúng ta biết, sự giàu có và bất bình đẳng cũng có thể bắt nguồn từ tham nhũng, phân biệt đối xử, đức quy, hành vi người d, cả các tập đoàn hoặc hành động phi pháp như siêu lừa Madoff. Các học sinh học về bất bình đẳng muốn đánh đồng nó với chất béo gây x cũng đồng mức Colextêrôn: Có cả sự bất bình đẳng tốt và bất bình đẳng xấu, và bí quyết là tăng cường bất bình đẳng tốt và giảm bất bình đẳng xấu ở mức thấp nhất có thể.

ở đây xuất hiện vấn đề: giảm bất bình đẳng mà không gây ph,ng hội từ các mức tiêu khác (đều từ, cách tân, chêm ch) không phải là việc dễ làm. Cuộc đấu tranh vì một xã hội công bằng hơn là mức tiêu của vô số những thí nghiệm mà kết quả nó mang lại là ngày càng bất bình đẳng, nghèo đói lan rộng và một từ do. Tuy nhiên, có một bằng chứng thuyết phục là bất bình đẳng cao là không tốt cho sự thịnh vượng của một quốc gia: nó dẫn từ sự bất ổn chính trị lớn hơn và báo lực nhiều hơn, tác động tiêu cực từ sự c,nh tranh và tăng trưởng.

Năm 2012, các cuộc bầu cử sẽ diễn ra từ Mỹ, Pháp, Nga, Đài Loan, Mêhicô, Ai Cập và Hàn Quốc. Trung Quốc cũng sẽ thay đổi lãnh đạo. Bất bình đẳng sự trở thành một phần của cuộc tranh luận bầu cử và sự là chủ đề chính của năm 2012.

Bất ổn xã hội

Giáo sư Anne-Marie Slaughter của trường Đại học Princeton (Mỹ), từng là Giám đốc

hoạch định chính sách của Bộ Ngoại giao Mỹ, cho rằng một vấn đề lớn của năm 2012 sẽ là bất ổn xã hội: các cuộc biểu tình sẽ diễn ra ở nhiều nước và sẽ biến thành các cuộc cách mạng tại một số quốc gia. Đó là kết quả của "công nghệ hủy diệt" và chúng ta mới chỉ đang ở giai đoạn đầu đầu có thể hiểu được chính xác nghĩa của nó. Nó có nghĩa là sẽ hủy diệt trong cuộc sống của các cá nhân - thông qua bất b, đánh đòn, tra tấn, hãm hiếp, giam giữ, bắt cóc và tàn sát - có một khả năng rất cao sẽ làm sụp đổ toàn bộ các xã hội. Sự khác biệt so với công nghệ truyền thống là tốc độ, quy mô và khả năng phức tạp. Sự trực tiếp, sẽ xác thực rõ ràng và quy định tức tức của lời nói và hình ảnh được truyền ngay lập tức tại hàng nghìn, và sau đó là hàng triệu người có thể sẽ chuyển những sự bất bình hiện tại thành cơn lũ của sự giận dữ. Quan trọng nhất, khi một quốc gia có hành động dập tắt những làn sóng biểu tình thì các hình ảnh đó sẽ tỏa ra những kẻ săn sàng tại vì đó và tỏa ra một sự quy tụ tâm gia tăng rộng rãi những người đã ngã xuống sẽ không ngã một cách vô ích. Cuối cùng là, sẽ thành công tại một quốc gia sẽ thúc đẩy cảm nhận về các khả năng có thể công nghệ khả năng cạnh tranh trong toàn khu vực. Người Ai Cập tuần hành tại quảng trường Tahrir đã lấy cảm hứng từ niềm hy vọng và sự cạnh tranh thân thiện những thực sự: "Nếu người Tuynidi có thể làm được đó...".

Trong năm 2012, chúng ta sẽ thấy nhiều cuộc biểu tình hơn nữa tại châu Phi H Xahara. Dimbabuê là một trong những ứng cử viên rõ ràng; Xudung là một ứng cử viên khác. Ở Nigieria cũng có thể nổi lên cuộc biểu tình lan rộng chống lại tham nhũng lan tràn; các cuộc nổi dậy cũng có thể nổ ra ở Êtiôpia, Uganda và một số quốc gia như hơn. Ở Nga, sự tại hội trong tầng lớp có học thức rộng Vladimir Putin chỉ là một sa hoàng mới nhất, kết hợp với sự suy thoái kinh tế ngày càng lớn và tham nhũng trong khu vực nông thôn, có thể tỏa ra một cuộc cách mạng Nga khác. Và sẽ không ngạc nhiên khi thấy các cuộc biểu tình ở một số nước Trung Á, tại Pakixtan, một lần nữa tại Iran, tại Angiêri, Mêhicô, Vênxuêla hay Cuba.

Tại Mỹ, phong trào "Chiếm giữ" sẽ hoạt động thông qua các hoạt động gây gián đoạn theo kiểu bất thành linh liên tiếp, những chúng ta cũng sẽ chống lại các hành động quy tụ tâm hơn nhiều, chống hơn như việc chống lại các hành động tịch thu tài sản để thúc đẩy - một chiến thuật tiên phong ở Tây Ban Nha. Ở các nước châu Âu đang ngớt ngớt bởi chính sách thắt lưng buộc bụng, các cuộc biểu tình cũng có khả năng biến thành sẽ không phức tạp, tập trung vào việc tập hợp các loại thuế mới hoặc thu cao hơn. Và Trung Đông cũng sẽ tiếp tục rộng rãi cháy. Cách mạng là giai đoạn cuối cùng của sự sụp đổ, nó sẽ là một sự thối nát lộng lẫy không phải sẽ tái định hình thông qua các cách. Các chính phủ khôn ngoan sẽ ngừng chặn trở các cách mạng và trở lại những người biểu tình bằng việc cải thiện nhanh chóng và có ý nghĩa. Những các chính phủ khôn ngoan lại rất ít, và các chính phủ khôn ngoan có thể khả năng hành động nhanh chóng lại càng ít hơn. Và kết quả là năm 2012 sẽ là một năm hết sức hỗn loạn.

An ninh năng lượng

Chuyên gia Roger Altman, người sáng lập và là chủ tịch của Công ty Tư vấn Ngân hàng và đầu tư Evercore Partners, từng là Thứ trưởng Tài chính Mỹ năm 1993-1994, nhìn nhận công nghệ đang thanh đổi mạnh mẽ những trình năng lượng thế giới và các hệ quả của chính trị của nó. Tính hiệu quả của năng lượng tại các quốc gia phát triển đã từng mạnh, cho thấy rằng nhu cầu của họ đã đạt đỉnh, và việc khám phá các mỏ dầu khí, đặc biệt là khí, đã được thực hiện tại các nơi sản xuất chính trị, trong đó có cả Mỹ. Điều này cho thấy khí đốt trong tương lai sẽ chiếm một phần lớn hơn trong nguồn cung năng lượng thế giới. Trong khi các bước phát triển này là tích cực đối với sản xuất năng lượng chính trị thì chúng cũng có thể tạo ra những thách thức đối với khí hậu. Kể từ lần sụp đổ năm 1973, đã có một sự biến tâm toàn cầu về trình tâm của dầu mỏ, nguồn cung của nó, giá cả của nó và chính trị thế giới của nó. Khi các nền kinh tế lớn dần và nhu cầu năng lượng toàn cầu tăng lên, việc khai thác, sản xuất dầu mỏ và khí đốt ngày càng chuyển sang các quốc gia xa và không sản xuất năng lượng chính trị, chẳng hạn như Nga, Iraq, Libi, Iran và Venezuela. Ngày hôm nay, OPEC nổi lên năm quy định; quân đội Mỹ tái triển khai bases ở Vùng Vịnh; và có những quan ngại ngày càng lớn rằng thế giới có thể cần kiếm dầu mỏ.

Kể nguyên nhân khó khăn gì đây sẽ kích thích và công nghệ là lý do chính. Các kỹ thuật tìm kiếm và khoan dầu tại các vùng nước sâu và cát hời đã được phát triển. Cách tiếp cận mới với việc khoan ngang và khoan nghiêng lúc đã giúp cho việc tách dầu và khí đốt từ đá phiến sét mà vốn có lợi nhuận là có khả năng thực hiện. Các ứng dụng của nó là rất lớn. Các nguồn khí đốt tự nhiên lớn gì đây đã có thể được tiếp cận và vai trò của khí đốt trong nguồn cung năng lượng thế giới đang tăng nhanh chóng. Trong vòng 25 năm, khí đốt sẽ vượt qua than trở thành nguồn cung toàn cầu lớn thứ hai, sau dầu mỏ. Điều này là tích cực bởi khí đốt sạch hơn than nhiên.

Mỹ đang triển khai một giai đoạn bùng nổ năng lượng và hiệu quả năng lượng cao, cả trong lĩnh vực sản xuất ngoài khơi và trên bờ. Điều này có nghĩa là Mỹ sẽ đòi hỏi vai trò của mình với tư cách là nhà sản xuất năng lượng lớn nhất thế giới, và điều này không ngờ là cuối cùng sẽ trở thành nước chuyên xuất khẩu năng lượng. Braxin, Canada và Ôxtrâyliya, tất cả các nước sản xuất, đang triển khai qua giai đoạn bùng nổ năng lượng tương tự.

Những thay đổi lớn như thế luôn luôn có một nhược điểm. Các tác động môi trường của các công nghệ này vẫn chưa rõ ràng. Phong trào chống lại nguồn năng lượng tái tạo, năng lượng hạt nhân và sản xuất khí hậu có thể bị chậm lại bởi sự thiếu hụt của dầu mỏ và khí đốt tự nhiên và giá cả tương đương với thế giới của khí đốt. Ngay cả trong năm 2040, các dự báo đáng tin cậy cho rằng các nhiên liệu hóa thạch vẫn sẽ cung cấp 80% nhu cầu năng lượng của thế giới.

Tuy nhiên, an ninh năng lượng và an ninh quốc gia cho phần lớn thế giới sẽ được cải thiện, khi ảnh hưởng của các quốc gia giàu dầu mỏ giảm đi. Đó thực sự là một ưu thế./.

Theo FT (ngày 2/1)

Hồng Trà (gt)